

Right Livelihood

Stockholm, juni 2022

Effektrapport för verksamhetsåret 2021

Innehåll

Vårt uppdrag (utdrag ur stadgar).....	3
Rapportens innehåll och avgränsningar	3
Varför Right Livelihood?	3
Målgrupp	4
Förändringsteori	4
Resurser	5
Indikatorer och utfall enligt Right Livelihoods Strategi.....	6
Lärdomar	8

Vårt uppdrag (utdrag ur stadgar)

1. Stiftelsens namn är RIGHT LIVELIHOOD AWARD STIFTELSEN. Stiftelsen har sitt säte i Stockholm, Sverige.

2. Stiftelsen har till ändamål att medelst utdelande av Right Livelihood-pris främja vetenskaplig forskning, undervisning, folklig kunskap och praktisk verksamhet

- som bidrar till en ekologisk balans i världen;
- som syftar till att undanröja materiell och andlig fattigdom i världen; och
- som bidrar till en varaktig fred och rättvisa i världen, samt

även fortlöpande stödja och rapportera om de projekt som erhållit sådant pris.

Rapportens innehåll och avgränsningar

Den här rapporten förklarar kort vilken samhällsnytta Right Livelihood bidrar med inom ramen för sitt mandat enligt stiftelsens stadgar (se ovan) och vilka målgrupper vi vill nå. Inkluderat finns en kort version av Right Livelihoods förändringsteori och vilka resurser organisationen använder för att påverka. För mer detaljer kring användandet av dessa resurser hänvisar vi till Årsrapporterna för 2021, både den som också innehåller revisionsberättelsen och en rapport på engelska med en mer substantiell beskrivning av vad vi gjorde med våra resurser för att på bästa sätt bidra till en mer rättvis, fredlig och hållbar värld under året. Båda finns på [vår hemsida](#).

2021 var första året med en ny strategi för 2021–2025 med fokus på att bli mer synliga, mer engagerande och mer framåtblickande. För varje del av Right Livelihoods arbete (hedra, stötta, utbilda och informera – se mer nedan) har mål och indikatorer på hur det går för oss med att nå målen utarbetats och en kort redovisning för hur vi ligger till efter första året med denna nya strategi finns med nedan. Vi avslutar rapporten med att ta upp några av de erfarenheter och tankar vi tar med oss in i framtiden för att på ett ännu bättre sätt utföra vårt uppdrag.

Varför Right Livelihood?

Vi i den rika delen av världen har levt över våra tillgångar alltför länge och på bekostnad av andras levnadsstandard. Från allra första början var tanken med priset att stötta ett förändrat sätt att leva och visa på att många av lösningarna på världens utmaningar finns, men att de inte får tillräcklig uppmärksamhet. Tanken med priset är att hedra de som utför exceptionellt arbete för att **bidra till en rättvis, fredlig och hållbar värld** inom alla relevanta områden för att arbeta för ett samhälle som bidrar till detta. Men lika viktigt är att kontinuerligt fortsätta att sprida pristagarnas kunskaper och erfarenheter och visa på att mycket positivt redan sker runt om i världen. Dessutom vill vi genom pristagarnas arbete visa hur ett framgångsrikt socialt förändringsarbete går till – och entusiasmera fler

att bidra till ett systemskifte. Det är med hjälp av det fantastiska nätverket av förändringsaktörer– nu 186 pristagare från 73 länder – som Right Livelihood kan göra skillnad. Konkret gör vi det genom att:

- **hedra** och fortsätta **stötta** dessa personer och organisationer som arbetar med ett brett spektrum av frågor och perspektiv för att få till ett gott samhälle;
- bidra till pristagarnas **säkerhet** när de hotas p g a sitt arbete;
- kontinuerligt **informera** om deras arbete i egna kanaler liksom genom ett aktivt press- och påverkansarbete;
- lyfta deras frågor inom **FN** genom vår konsultativa status;
- **länka** dem med varandra och med partners för stöd och erfarenhetsutbyte; och
- aktivt **samarbeta med akademiska institutioner** för att minska gapen mellan aktivism och akademi.

Målgrupp

Vår huvudsakliga målgrupp är *pristagarna*. För att sprida kunskapen om deras arbete behöver vi också *media* och väsentliga *samarbetspartners* såsom det nätverk av akademiska institutioner vi samarbetar med, Human Rights Council i Genève och ett brett spektrum av civilsamhälles-organisationer, främst i Sverige, Tyskland och Schweiz. Politiker och dessa grupper inom civilsamhället är också våra huvudsakliga målgrupper för de olika typer av möten med pristagarna vi arrangerar. För tillkännagivandet av nya pristagare och själva prisutdelningen ska budskapet kännas relevant för en majoritet av den engelskspråkiga befolkningen. Detta för att vi i dagsläget gör prisutdelningen på engelska och försöker få ut den i TV-kanaler i Europa och Nordamerika i första hand.

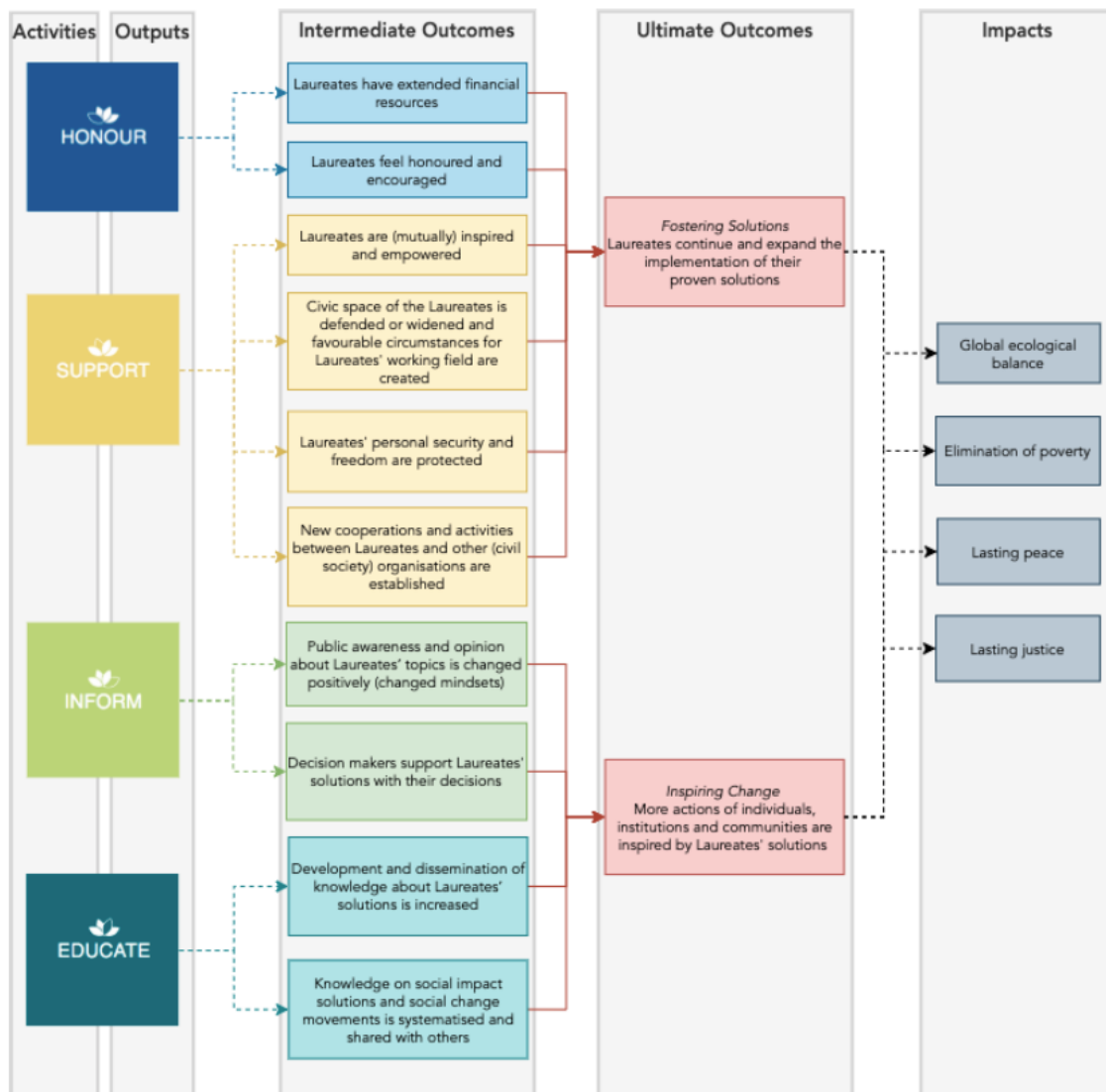
Förändringsteori

Vi delar in vårt arbete i fyra delar:

- Hedra – noggrann urvalsprocess & en offentlig prisutdelning av hög kvalitet
- Stödja – långsiktigt stöd för ökad effekt och skydd för hotade pristagare
- Utbilda – sprida kunskap om pristagarnas metoder & vara en bro mellan akademi & aktivism
- Informera – press- & övrigt kommunikationsarbete för att lyfta pristagarna & deras arbete.

Genom priset, det fortsatta press- och kommunikationsarbetet och olika evenemang med pristagarna lyfts insatser som på ett väsentligt sätt bidrar till en rättvis, fredlig och hållbar värld för alla. Genom att stödja pristagarna på olika sätt bidrar Right Livelihood till att de kan fortsätta sitt viktiga arbete och sprida det vidare till bredare grupper. Genom utbildningsverksamheten förs pristagarnas arbete in i den akademiska världen och till en ny generation. Hur människor blivit inspirerade och engagerade på olika sätt får stiftelsen ständigt bevis för – också genom ökade donationer.

Nedan en något förenklad bild över hur vi tänker oss att det vi gör ska bidra till de mål vi vill uppnå.

Resurser

Utan våra donatorer skulle vi inte kunna utföra vårt arbete. Stiftelsen är unik i Sverige i det avseende att inkomsterna nästan uteslutande kommer från ett mindre antal donatorer som bistår med relativt stora belopp (se mer i Årsrapporteringen under 'Insamling'). Totala kostnaden för verksamheten 2021 var 41 117 072 SEK. Uppdelningen per arbetsområde kan ses på sid. 21 i Årsrapporten.

Kostnaden för hyran för kontoret i Genève täcks av *The Swiss Agency for Development and Cooperation*.

Utan den oerhört dedikerade och professionella personal vi har – 8 personer i Genève, 10 personer i Stockholm, 1 person baserad i Argentina och två kommunikationskonsulter i Tyskland (juni 2022) – styrelsen, juryn, rådgivare och andra nära samarbetspartners skulle vi inte kunna utföra vårt arbete.

Nätverket av pristagare runt om i världen, inklusive de som för vidare redan avlidna pristagares arbete är, förutom att vara vår främsta målgrupp, också basen för allt vi gör.

Relationerna till de organisationer och nätverk stiftelsen samarbetar med (FN, Concord Sverige, civilsamhällesorganisationer i framförallt Stockholm och Genève, tvärpolitiska grupper i Sverige och Tyskland m fl.) är av central betydelse för de mål stiftelsen vill uppnå.

Organisationens totala verksamhetskostnader uppgick till 41 117 000 SEK.

Indikatorer och utfall enligt Right Livelihoods Strategi

Se också Årsrapporten sidorna 4–6.

Hedra:

Mångfald av nya nomineringar

Mål för 2025: 40% kvinnor, 40% män, 20% organisationer

2021: 34% kvinnor, 44% män, 22% organisationer

Procentuell andel av nomineringar till juryn med hög förtroendenivå

Mål för 2025: 40% eller fler anses vara av hög kvalitet och tillförlitlighet

2021: 40%

Pristagare och partners uttrycker hur möten vi arrangerat hjälpt dem att bli mer effektiva och kan ge konkreta exempel på detta.

Mål för 2025: Att ha ett bra verktyg på plats för att mäta detta samt att kunna visa på åtminstone ett konkret sådant exempel för varje möte.

2021: Sporadiska resultat från ett antal möten vi arrangerat.

Antal TV-kanaler som visar hela prisutdelningen och intervjuer med pristagarna, eller som rapporterar om detta, samt hur många som potentiellt kan nå genom detta, liksom konkret antal som ser dessa program (när sådan data är möjlig att tillgå).

Mål för 2025: Att ha prisutdelning och intervjuer visade för en substantiellt större publik än basåret 2020 med 160 000 tittare.

2021: närmare 200 000 tittare på våra egna kanaler, Expressen och Dagens Nyheter.

Stödja:

Stiftelsens nivå av kontakter och samarbeten med pristagare

Nivå 0 = antal pristagare vi saknat kontakt med under året; 1 = regelbunden bevakning; 2 = strategisk tillfällig intervention (möten, länka pristagare etc.); 3 = proaktiv planering med pristagare för att öka effekten av deras arbete.

186 personer och organisationer har fått priset sedan 1980. Vid slutet av 2021 hade 29 pristagare antingen avlidit eller organisationer stängts ned sedan de fick priset. Det gör att antalet pristagare vi potentiellt kunnat ha kontakt med var 151. Varje år utökas antalet pristagare med ytterligare fyra personer/organisationer. Vi får också räkna med att ytterligare pristagare avlider under de kommande åren. Detta gör att den totala summan av pristagare över åren ändras och exakt antal är svårt att avgöra i förväg. Vi är också i kontakt med ett antal personer/organisationer som för avlidna pristagares arbete vidare.

Mål för 2025: nivå 0: 5; nivå 1: 120; nivå 2: 40; nivå 3: 5

2021: nivå 0: 32 (26 non-reciprocal, 6 no contact); nivå 1: 78; nivå 2: 38; nivå 3: 2.

Utbilda:

Under året har vi arbetat intensivt med vårt utbildningsarbete och som ett resultat kommer Strategidokumentet delvis omformuleras inom detta område. Detta beräknas vara klart i augusti 2022 så att vi framöver kan rapportera och relatera till relevanta indikatorer och mål.

Informera:

Antal pressmeddelanden och unika artiklar publicerade på vår hemsida samt antal publicerade debattartiklar.

Mål för 2025: 25 pressmeddelanden och unika artiklar på vår hemsida av hög kvalitet och 5 debattartiklar.

2021: 12 pressmeddelanden, 43 artiklar på vår hemsida och 4 debattartiklar.

Antal som följer oss och engagemang på sociala medier och hemsida.

Mål för 2025: + 300% från 2020 års nivå – Twitter; 7 310, FaceBook; 15 494, Instagram; 2 111, YouTube; 1 050 och LinkedIn; 1 100, samt 300 000 unika besök på hemsidan (2020: 134 000).

2021: Twitter +18,7%; FaceBook -1,2%; Instagram +42,3%; YouTube +5,0% och LinkedIn +87,7%). 160 000 unika besök på hemsidan.

Hur många som känner till vårt varumärke.

Mål för 2025: Sverige – 26%; Tyskland – 8,5%; Schweiz – 16,5%; USA – 6,2%

2021: Vi har inte gjort någon opinionsundersökning under 2021. Plan att göra det under Strategins tredje år (2023).

Artiklar i media där pristagare benämns som Right Livelihood-pristagare.

Mål 2025: 10 000 artiklar.

2021: 5 100 artiklar.

Lärdomar

Arbetet för en bättre värld är oerhört akut (där mänskligheten överskridit fem av nio gränser för planetens hållbarhet, varav klimatet är en av dessa), och en vunnen seger måste kontinuerligt försvaras. Arbetet måste också vara holistiskt och trots att det är en svår utmaning är det en viktig del av Right Livelihoods uppdrag – att genom våra pristagare, som spänner över de flesta aspekter av hur ett gott samhälle skulle kunna se ut, visa på hur våra viktiga framtidsfrågor hänger samman. Även om vi har oerhört akuta problem att lösa kring planetens överlevnad måste vi samtidigt planera för de olika kriser och kombinationer av kriser vi med all sannolikhet kommer att möta inom den närmaste framtiden. Dessa kommer, liksom Covid och krig i Europa, att utmana vår förändringsteori och mana oss inom civilsamhället att samarbeta även i frågor som går utöver det som står i våra stadgar. Klarar vi i civilsamhället detta finns gott hopp om framtiden.

Några ytterligare insikter, och lärdomar från 2021:

Diskussionen kring vad vi gör för skillnad för världen hålls levande och har intensifierats inom organisationen, där vi har ett pågående samtal kring hur vi mäter och rapporterar kring detta.

Vi har en fortsatt intern diskussion om balansen mellan att bidra till den pågående samhällsdiskussionen genom att lyfta pristagarnas röster och att använda vår egen röst som Right Livelihood – också tillsammans med andra delar av civilsamhället.

Vi vet att vi kontinuerligt måste förbättra våra strategier när det gäller fortsatta kontakter med pristagare för att kunna bidra till att det de gör får allt större effekt. Och vi lägger stor vikt vid att effektivisera vårt arbete med att uppdatera oss om pristagarnas situation och arbete.

Från vår strävan under 2021 med att få ett tydligare fokus på vårt utbildningsarbete såg vi tydligt att en röd tråd genom alla pristagarnas arbete är *hur* man gör för att få till en social förändring. Vad vi kan lära från pristagarnas arbete om detta kommer därför att vara en central frågeställning för vårt utbildningsarbete framöver.

Vi upplever att allt fler pristagare hotas på olika sätt för det arbete de bedriver i allt fler länder. Vi har insett vikten av att vara mer proaktiva i vårt skyddsarbete och har under året satsat mycket kraft på att bli mer professionella på detta område, också genom att samarbeta med och få utbildning från organisationer som arbetat med dessa frågor länge.